

عوامل تسهیل‌کننده و بازدارنده یادگیری مهارت‌های بالینی از دید دانشجویان پرستاری سال سوم دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)

فریبا قدس‌بین*، مهناز شفاخواه

چکیده

مقدمه: در تحقیقات مختلف به بررسی مشکلات و موانع مربوط به یادگیری مهارت‌های بالینی پرداخته شده ولی به عوامل تسهیل‌کننده مؤثر بر آن توجه نشده است. این مطالعه با هدف تعیین عوامل تسهیل‌کننده و بازدارنده یادگیری مهارت‌های بالینی از دید دانشجویان پرستاری سال سوم دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) شهر شیراز انجام شد.

روش‌ها: در این مطالعه توصیفی-مقطعی، ۵۴ نفر دانشجوی ترم ششم پرستاری به صورت نمونه‌گیری آسان و در دسترس انتخاب شدند. پرسشنامه پژوهشگرساخته حاوی سؤالاتی در حیطه مشخصات فردی نمونه‌ها و ۶۷ سؤال در رابطه با عوامل تسهیل‌کننده و بازدارنده مؤثر بر یادگیری مهارت‌های بالینی در حیطه‌های ارتباط دانشجوی، پرسنل، مربی و بیمار، رضایت دانشجو از نحوه آموزش مهارت‌ها توسط مربی و پرسنل، و نیز از نحوه ارائه دروس تئوری و عملی، و امکانات موجود بیمارستانی و دانشگاهی و ویژگی‌های مربیان بود، بین نمونه‌های مورد پژوهش توزیع و سپس کلیه پرسشنامه‌ها جمع‌آوری گردید. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و به صورت آمارهای توصیفی تجزیه و تحلیل گردید.

نتایج: بیشترین عوامل تسهیل‌کننده یادگیری مهارت‌های بالینی مربوط به تجارب آموزشی و عملی مربیان در پیشرفت امور آموزشی (۷۷/۸ درصد)، فراهم بودن محیط توسط مربیان برای تجربه مهارت‌های بالینی دانشجویان (۷۷/۸ درصد)، توجه به حقوق و نیاز بیمار (۷۶ درصد)، احساس مسؤولیت مربیان در امر آموزش (۷۶ درصد)، و بیشترین عوامل بازدارنده یادگیری مهارت‌های بالینی، مربوط به وجود استرس در بخش (۸۳/۳ درصد)، عدم حمایت دانشجو توسط پرسنل (۶۶/۶ درصد) و تندخویی و عصبانیت مزاج بودن پرسنل (۶۴/۸ درصد) بود.

نتیجه‌گیری: دانشجویان از موضوعات مطرح شده در حیطه‌های مختلف رضایت داشتند ولی از ارتباط بین پرسنل و دانشجو و نحوه ارائه دروس عملی و تئوری توسط مربی رضایت نداشتند و این عوامل را به عنوان بازدارنده آموزش مهارت‌های بالینی مطرح نمودند. بازنگری و اقدامات مناسب توسط مسؤولین آموزشی برای یک محیط بالینی آموزشی مناسب پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: دانشجوی پرستاری، مهارت‌های بالینی، عوامل تسهیل‌کننده، عوامل باز دارنده.

مجله آموزش در علوم پزشکی / پاییز و زمستان ۱۳۸۶؛ ۷(۲): ۳۴۳ تا ۳۵۲

مقدمه

پرستاری حرفه‌ای است پویا و کاربردی و آموزش پرستاری مجموعه‌ای از علوم تئوری و فعالیت‌های عملی،

* آدرس مکاتبه: فریبا قدس‌بین (مربی)، گروه آموزش بهداشت، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه زهرا (س)، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، میدان نمازی، شیراز. ghodsbin@sums.ac.ir

مهناز شفاخواه، کارشناس ارشد پرستاری داخلی-جراحی، بخش قلب، بیمارستان نمازی شیراز (shmahnaz1@yahoo.com).

این مقاله در تاریخ ۸۶/۱۱/۲۶ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۶/۱۰/۱۵ اصلاح شده و در تاریخ ۸۶/۱۱/۱۸ پذیرش گردیده است.

مهارت خلاقیت و تجربه است(۱). هدف از آموزش پرستاری، ایجاد تفکر انتقادی و خلاق، یادگیری خودجوش، ارتقای مهارت‌های روانی، حرکتی، توانایی مدیریت زمان، افزایش اعتماد به نفس، برقراری ارتباط مناسب و پیشگیری از منفعل بودن دانشجویان می‌باشد(۲). برای انجام مراقبت‌های پرستاری ایمن، داشتن دانش به تنهایی کافی نیست، بلکه بکاربردن مهارت‌های بالینی به همراه دانش کسب شده لازم است. آموزش بالینی از اجزای اصلی و حیاتی برنامه